proefstation
VOOR DE GROENTETEELT

Duffelsesteenweg 101
2860 Sint-Katelijne-Waver
T +32 15 / 30 00 60
E info@proefstation.be
www.proefstation.be

Mass trapping Koolvlieg in spruitkool 2025

Geen meerwaarde van mass trapping koolvlieg aangetoond

Spruitkool is als jonge plant vrij sterk tegen koolvlieg en kent met de juiste bescherming (bv. plantbakbehandeling) weinig tot geen uitval. De derde vlucht in augustus-september kan echter wel nog veel schade veroorzaken aan de spruiten zelf. Ook met verschillende insecticidenbehandelingen is er vaak nog schade. In deze proef gingen we na of het plaatsen van sterke **lokvallen** in de teelt genoeg **koolvliegen kunnen wegvangen om de schade in de geoogste spruiten te verlagen**. Hoewel de druk te laag was tijdens de aanwezigheid van de lokvallen voor een goede beoordeling, zien we in deze proef **geen meerwaarde van de techniek**.

1 TEELTVERLOOP

Proeflocatie	Praktijkperceel leest
Bodemtype	Licht zandleem
Proefplan	Blokkenproef in drie herhalingen
Gewas	Spruitkool (Marte)
Plantdatum	30 april 2025
Oogstdatum	22 september-8 oktober 2025

2 PROEFOPZET

Op een praktijkperceel spruitkool (0,79 ha) werden zes plots van 20m op 20m afgebakend. Drie plots kregen geen speciale behandeling en werden met de rest van het perceel behandeld met een praktijkschema met insecticiden (Object 1; referentie). Dit praktijkschema omvatte o.a. producten op basis van spinosad, cyantraniliprole en pyrethroïden.
In de andere drie plots werden er bovenop hetzelfde praktijkschema ook lokvallen geplaatst op 30 juli om koolvlieg weg te vangen (Object 2; mass trapping). Deze lokvallen bestonden uit een gele McPhail val (merk: M2i voor eerste twee herhalingen, Biobest voor derde herhaling), waarin een dispenser aanwezig was, gevuld met de lokstof Butyl-isothiocyanaat. Per plot werden drie lokvallen in een driehoek geplaatst, met telkens 10m tussen twee vallen. De opbrengst en schade werd op planten binnen die driehoek bepaald.
De oogst gebeurde machinaal en de sortering manueel.

Nr.	Object	Behandeling
1	Referentie	Praktijkschema
2	VOC Mass trapping	Praktijkschema + Mass trapping vallen

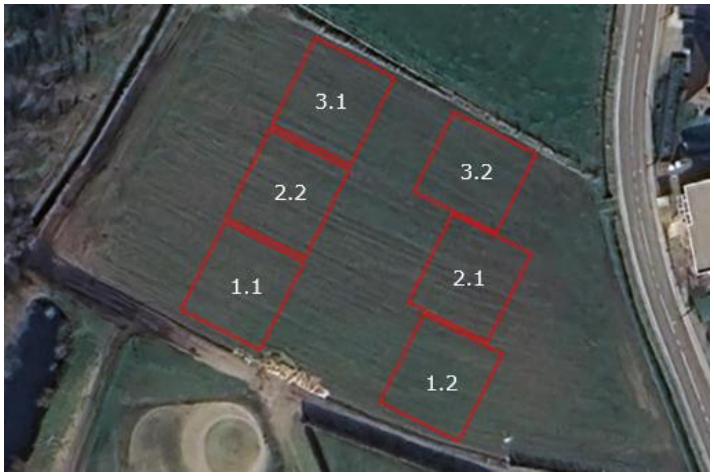

Figuur 1: Proefopzet, met de zes plots aangeduid op het perceel. Het eerste cijfer van het plotnummer geeft de herhaling weer, het tweede het object.

Proefstation voor de Groenteteelt vzw
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd worden zonder toestemming van de proefaanvrager of -uitvoerder

proefstation
VOOR DE GROENTETEELT

Duffelsesteenweg 101
2860 Sint-Katelijne-Waver
T +32 15 / 30 00 60
E info@proefstation.be
www.proefstation.be

3 RESULTATEN

Tabel 1: Gemiddeld aantal gevangen koolvliegen per val per twee weken, in ieder plot van het Mass trapping object.

Plot	30/jul-13/aug	13/aug-27/aug	27/aug-8/sep	8/sep-22/sep	22/sep-8/okt
1.2	16,0	0,3	0,3	0,7	-
2.2	18,0	1,3	0,7	0,0	-
2.3	80,7	21,7	8,3	8,3	2,0

Tabel 2: Opbrengst- en schadegegevens van de spruitkooloogst.

Object	Bruto geoogst gewicht per plant (g)	Schade koolvlieg (% op gewicht)
Referentie	1170 a	2,50 a
VOC Mass trapping	1146 a	2,68 a

Gemiddelden gevolgd door een zelfde letter zijn niet significant verschillend (T-test, p = 0.05)

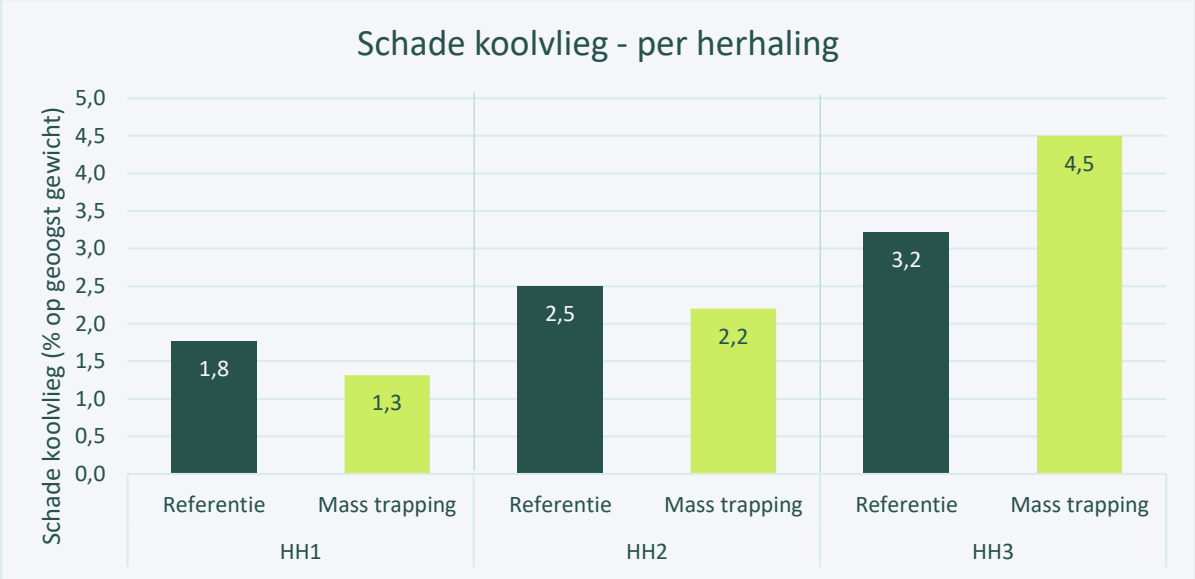

Figuur 1: Percentage van de geoogste spruiten die door koolvlieg beschadigd zijn, per herhaling en object.

4 BESPREKING

De druk aan koolvlieg was relatief laag in deze proef. Begin augustus werden nog wel redelijk wat koolvliegen gevangen met de lokvallen, maar vanaf eind augustus bijna geen meer. In herhaling drie werden **opmerkelijk meer koolvliegen gevangen** dan de andere twee herhalingen. Enerzijds ligt dit plot aan de noordrand van het perceel, lag er in 2024 in noordelijke richting een ander spruitkoolperceel en vliegen koolvliegen bovendien tegen de wind in, wat dit de meest waarschijnlijke toegangsroute maakt. Anderzijds waren deze vallen ook groter en hadden ze een grotere opening, waardoor ze daardoor mogelijk ook een hogere vangcapaciteit hebben. Er werd ook opgemerkt dat deze grotere vallen een hogere bijvangst had dan het andere type vallen (bv. meer *Diaeretiella rapae* sluipwespen, de natuurlijke vijand van koolvlieg).

Gemiddeld zien we net **meer schade in de plots mét lokvallen**. Hoewel niet significant, geeft dit een indicatie dat er mogelijk zelfs koolvlieg gelokt wordt in plaats van weggevangen. Bij de eerste twee herhalingen bleek de aantasting net iets lager te liggen, maar lang onvoldoende voor de kostprijs en moeite die de techniek kost.
Het is niet zeker of de koolvliegschade veroorzaakt werd vóór of na het plaatsen van de lokvallen.

Hoewel de proef herhaald zou moeten worden in een situatie waar er meer koovliegdruk is tijdens de aanwezigheid van de vallen, toont deze proef weinig potentieel voor de techniek.

Proefstation voor de Groenteteelt vzw
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd worden zonder toestemming van de proefaanvrager of -uitvoerder

Duffelsesteenweg 101
2860 Sint-Katelijne-Waver
T +32 15 / 30 00 60
E info@proefstation.be
www.proefstation.be

5 AFBEELDINGEN

6 DANKWOORD

Deze proef werd uitgevoerd in kader van het project “W&W 2.0: Naar een community gebaseerd semiautomatisch W&W-systeem als robuuste pijler voor IPM in de groenteteelt in Vlaanderen”, met de steun van het Agentschap Innoveren & Ondernemen van de Vlaamse overheid.

S. Fleerakkers
Proefstation voor de Groenteteelt, Sint-Katelijne-Waver

Proefstation voor de Groenteteelt vzw
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd worden zonder toestemming van de proefaanvrager of -uitvoerder